

ZAKON O ZNANOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Predmet normiranja

Članak 1.

(1)Ovim se zakonom (u daljnjem tekstu: Zakon) uređuje djelatnost pravnih i fizičkih osoba koje se bave znanstvenim istraživanjima, unutarnji ustroj i upravljanje znanstvenim pravnim osobama, financiranje znanstvenih pravnih osoba, prava i obveze fizičkih osoba koje se bave znanstvenim istraživanjem te druga pitanja od značenja za znanost.

(2)Znanost je djelatnost od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku.

(3)Republika Hrvatska jamči slobodu znanstvenih istraživanja.

(4)Izrazi koji se u ovom Zakonu koriste u muškom rodu odnose se na oba spola.

Osnovni pojmovi

Članak 2.

(1)U ovom Zakonu u uporabi su pojmovi sa sljedećim značenjem:

Znanstvena pravna osoba – pravna osoba koja se bavi znanstvenim istraživanjima i upisana je u Upisnik znanstvenih pravnih osoba ministarstva nadležnog za znanost (u daljnjem tekstu: Ministarstvo);

Matična znanstvena pravna osoba – pravna osoba u kojoj zaposlenik radi u punom ili nepunom radnom vremenu na temelju ugovora o radu na određeno ili neodređeno vrijeme. U slučaju kad je zaposlenik sklopio ugovore o radu za nepuno radno vrijeme s više poslodavaca s ukupnim radnim vremenom do punog radnog vremena, jednim od ugovora o radu će se odrediti matična znanstvena pravna osoba;

Znanstveni institut – znanstvena pravna osoba koja se bavi znanstvenim istraživanjima te koja je osnovana i ustrojena prema odredbama ovog Zakona koje se odnose na znanstvene institute;

Sveučilište – visoko učilište koje se bavi visokim obrazovanjem prema posebnom zakonu i obavlja znanstvena istraživanja u skladu s ovim zakonom;

Znanstvenik – osoba izabrana na znanstveno radno mjesto i upisana u Upisnik znanstvenika kojeg vodi Ministarstvo;

Akademski nastavnik - osoba koja se bavi znanstvenim, odnosno stručnim ili umjetničkim radom ili koja izvodi nastavu na visokom učilištu i zaposlena je na znanstveno-nastavnom ili nastavnom radnom mjestu;

Znanstveni novak - osoba izabrana na radno mjesto znanstvenog novaka radi stjecanja akademskog stupnja doktora znanosti i upisana u Upisnik znanstvenih novaka;

Suradnik postdoktorand - osoba sa stečenim akademskim stupnjem doktora znanosti, izabrana na radno mjesto suradnika postdoktoranda radi usavršavanja za znanstveno istraživanje;

Mobilnost nastavnika – provođenje istraživanja i/ili sudjelovanja u nastavnom procesu akademskih nastavnika i suradnika postdoktoranata u drugoj znanstveno pravnoj osobi;

Strategija razvoja znanosti i tehnologije – dokument kojeg na prijedlog Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje i znanosti donosi Hrvatski sabor za razdoblje od pet godina, a sadrži temeljene prioritete i ciljeve u znanstvenim istraživanjima i tehnologiji u Republici Hrvatskoj

Strategija razvoja znanstvene pravne osobe – dokument koji donosi znanstvena pravna osoba, koji je polazišna osnova za sklapanje programskog ugovora s nacionalnim znanstvenim institutima i osnova je za vrednovanje znanstvene pravne osobe, sukladno posebnom zakonu te sadrži ciljeve znanstvenih istraživanja za razdoblje na koje se zaključuje programski ugovor;

Znanstveno istraživanje - u smislu ovoga Zakona, je izvorno i planirano ispitivanje poduzeto za stjecanje novih znanstvenih i tehničkih spoznaja i razumijevanja, a uključuje temeljno, primijenjeno i razvojno istraživanje.

Elaborat o obavljanju znanstvenih istraživanja – provedbeni program znanstvenih istraživanja za razdoblje od tri godine na koje se zaključuje programski ugovor, a kojeg donosi ravnatelj instituta na osnovu donesene strategije razvoja znanstvene pravne osobe. Pokazatelji iz elaborata o obavljanju znanstvenih istraživanja služe za usporedbu ostvarenih rezultata znanstvenih istraživanja s rezultatima predviđenim programskim ugovorom;

Znanstveni projekt – ugovoreno znanstveno istraživanje, organizirano na temelju unaprijed definiranih ciljeva i provedbenih rokova;

Programski ugovor – ugovor između Ministarstva i nacionalnog znanstvenog instituta, odnosno sveučilišta kojim se uređuje financiranje, provedba i nadzor znanstvenih istraživanja i znanstvene djelatnosti u nacionalnom znanstvenom institutu;

Osnovni proračun – financijska sredstva namijenjena za temeljnu djelatnost nacionalnog znanstvenog instituta, odnosno sveučilišta;

Razvojni proračun – financijska sredstva kojima se ostvaruje, uz osnovni proračun, strategija razvoja nacionalnog znanstvenog instituta odnosno sveučilišta.

Temeljna načela i ciljevi znanosti u Republici Hrvatskoj

Članak 3.

(1) Temeljna načela znanosti u Republici Hrvatskoj su:

- sloboda znanstvenoga istraživanja i stvaralaštva;
- javnost rada;
- zaštita prava intelektualnoga vlasništva;
- poštivanje ljudskih prava i zaštita životinja pri eksperimentalnim istraživanjima;
- poštivanje ravnopravnosti spolova u znanstvenom istraživanju i stvaralaštvu;
- etičnost i odgovornost znanstvenika i ostalih osoba koje sudjeluju u znanstvenim istraživanjima za posljedice vlastitoga rada;
- profesionalna odgovornost znanstvenika.

(2) Ciljevi znanosti u Republici Hrvatskoj su:

- proširenje i produbljivanje znanstvenih spoznaja;
- konkurentnost znanstvenih programa i prijedloga;
- briga za zaštitu okoliša;
- povezanost znanstvenoga istraživanja i visokoga obrazovanja;
- uključenost u međunarodna znanstvena istraživanja, posebice europska znanstvena istraživanja;
- odgovoran doprinos rješavanju socijalnih, gospodarskih, kulturnih i znanstvenih problema od strateškog interesa za Republiku Hrvatsku u cilju održavanja i podizanja opće kvalitete života i gospodarskog razvoja u Republici Hrvatskoj.

Znanstvena istraživanja

Članak 4.

(1) Znanstveno istraživanje u smislu ovog Zakona uključuje temeljeno, primjenjeno i razvojno istraživanje.

(2) Temeljno istraživanje je teorijski ili pokusni rad poduzet prvenstveno radi postignuća novih znanja o osnovama pojava i činjenica (bez konkretne primjene). Temeljnim istraživanjem smatraju se i poslovi namijenjeni širenju znanstvenih, umjetničkih i tehničkih znanja koja nisu povezana s industrijskim i komercijalnim ciljevima.

(3) Primijenjeno istraživanje je teorijski ili eksperimentalni rad poduzet radi postignuća novih znanja i usmjeren prvenstveno na ostvarivanje praktičnoga cilja. Primijenjenim istraživanjem smatraju se i planirana istraživanja ili kritička ispitivanja sa ciljem stjecanja novih znanja koja se mogu koristiti za razvoj novih proizvoda, proizvodnih postupaka ili usluga, ili za značajna poboljšanja već postojećih proizvoda, proizvodnih postupaka ili usluga.

(4) Razvojno istraživanje je sustavan rad temeljen na rezultatima znanstvenoga istraživanja i praktičnoga iskustva, usmjeren stvaranju novih proizvoda i sustava te uvođenju novih procesa ili znatnom poboljšanju postojećih. Razvojnim istraživanjem smatraju se i poslovi razvojnog istraživanja namijenjeni pretvaranju rezultata primijenjenih istraživanja u planove, nacрте ili modele za nove, izmijenjene ili poboljšane proizvode, proizvodne postupke ili usluge, bilo da su namijenjeni prodaji ili uporabi, uključujući i izradu prvih prototipova koji nisu komercijalno upotrebljivi. Razvojno istraživanje može, osim toga, uključivati konceptualno planiranje i modeliranje alternativnih proizvoda, proizvodnih postupaka ili usluga te prve demonstracijske ili pilot projekte, pod uvjetom da se ti projekti ne mogu preraditi ili koristiti za industrijsku primjenu ili komercijalno iskorištavati. Razvojno istraživanje ne obuhvaća rutinske ili redovite izmjene na proizvodima, proizvodnim linijama, proizvodnim postupcima, postojećim uslugama i drugim tekućim poslovima, čak i ako rečene izmjene predstavljaju poboljšanja.

Područja znanstvenih istraživanja

Članak 5.

(1) Znanstvena istraživanja u Republici Hrvatskoj obavljaju se u sljedećim područjima:

- prirodne znanosti
- tehničke znanosti
- biomedicina i zdravstvo
- biotehničke znanosti
- društvene znanosti
- humanističke znanosti.

(2) Znanstvene pravne osobe, organizacija znanstvenih istraživanja i prateća znanstvena infrastruktura ustrojavaju se i djeluju unutar jednog ili više područja znanstvenih istraživanja iz stavka 1. ovog članka.

II. NACIONALNO VIJEĆE ZA VISOKO OBRAZOVANJE I ZNANOST

Ustrojstvo i nadležnost

Članak 6.

(1) Nacionalno vijeće za visoko obrazovanje i znanost (u daljnjem tekstu: Nacionalno vijeće) skrbi o sustavnom razvoju visokog obrazovanja i znanosti u Republici Hrvatskoj.

(2) Nadležnost, ustroj, sastav i način imenovanja članova Nacionalnog vijeća propisuje se zakonom kojim se uređuje se visoko obrazovanje.

III. ZNANSTVENE PRAVNE OSOBE

Članak 7.

(1) Organizirana znanstvena istraživanja, u smislu ovog Zakona, u Republici Hrvatskoj obavljaju znanstvene pravne osobe.

(2) Znanstvene pravne osobe su:

- znanstveni instituti
- sveučilišta
- Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
- druge pravne osobe kojima je znanstveno istraživanje temeljna djelatnost.

(3) Znanstvene pravne osobe mogu osnovati domaće i/ili strane pravne i/ili fizičke osobe.

(4) Sveučilišta obavljaju znanstvena istraživanja prema odredbama ovog Zakona, u skladu s ustrojem propisanim posebnim zakonom.

(5) Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti obavlja znanstvena istraživanja prema odredbama ovog Zakona, u skladu s ustrojem propisanim posebnim zakonom.

(6) Druge pravne osobe mogu u sudski registar upisati obavljanje znanstvenih istraživanja ako ispunjavaju uvjete iz ovoga Zakona.

Dostupnost informacija o znanstvenoj pravnoj osobi

Članak 8.

(1) Znanstvene pravne osobe dužne su objaviti na svojim mrežnim stranicama ili na drugi način dostupan javnosti, sve informacije od značaja za znanstvenu pravnu osobu i to:

- statut i ostale opće akte;
- elaborat o obavljanju znanstvenih istraživanja i strategiju razvoja znanstvene pravne osobe;
- programski ugovor;
- ustroj znanstvenih radnih mjesta;
- informacije o članovima tijela znanstvene pravne osobe i trajanju njihova mandata;
- poslovnik kojim se uređuje način rada i odlučivanja tijela znanstvene pravne osobe;
- obavijesti o provedenim izborima i rezultatima izbora na znanstvena radna mjesta;
- rezultate unutarnjeg sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete, sukladno posebnom zakonu;
- rezultate vanjskog vrednovanja kvalitete, sukladno posebnom zakonu;
- popis umirovljenih zaslužnih znanstvenika kojima je dodijeljen počasni naslov;
- popis znanstvenih novaka i suradnika postdoktoranada;
- etički kodeks te
- ostale podatke utvrđene općim aktom znanstvenih pravnih osoba.

Znanstveni instituti

Članak 9.

(1) Znanstveni instituti mogu biti javni i privatni.

(2) Javni znanstveni instituti su oni kojima je osnivač Republika Hrvatska.

(3)Privatni znanstveni instituti osnivaju se odlukom osnivača na način propisan odredbama ovog Zakona i propisima kojima se uređuje status ustanova.

(4)Nacionalni znanstveni instituti su javni instituti koji provode znanstvena istraživanja u jednom ili više znanstvenih područja kao javnu službu od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i koji imaju zadaće utvrđene ovim Zakonom.

(5)Vlada Republike Hrvatske uredbom utvrđuje nacionalne znanstvene institute.

(6)Državni znanstveni instituti su javni instituti koji se osnivaju za provedbu znanstvenih istraživanja kao javne službe u znanosti.

(7)Zakladni znanstveni instituti su privatni znanstveni instituti koje osnivaju zaklade ili fundacije za provedbu znanstvenih istraživanja po odredbama ovog zakona i propisa donesenih na temelju njega.

(8)Domaće i/ili strane pravne i/ili fizičke osobe mogu osnovati i druge privatne znanstvene institute za provedbu znanstvenih istraživanja po odredbama ovog Zakona i propisa donesenih na temelju njega.

Sveučilišta

Članak 10.

(1)Sveučilišta kojima je osnivač Republika Hrvatska obavljaju znanstvena istraživanja prema odredbama ovog Zakona koje se odnose na nacionalne znanstvene institute.

(2)Sveučilišta kojima je osnivač domaća i/ili strana pravna i/ili fizička osoba obavljaju znanstvena istraživanja prema odredbama ovog Zakona koje se odnose na privatne znanstvene institute.

Djelatnost znanstvenih instituta

Članak 11.

(1)Djelatnost nacionalnih znanstvenih instituta sastoji se od temeljne djelatnosti ugovorene programskim ugovorom sa Ministarstvom, znanstvenih projekata ugovorenih s Ministarstvom te znanstvenih i stručnih poslova za tržište.

(2)Djelatnost državnih znanstvenih instituta sastoji se od znanstvenih projekata ugovorenih s Ministarstvom i znanstvenih i stručnih poslova za tržište.

(3) Djelatnost zakladnih i privatnih znanstvenih instituta određuje se njihovim aktom o osnivanju.

Strategija razvoja znanstvene pravne osobe

Članak 12.

(1) Znanstvene pravne osobe koje se natječu za financiranje iz Državnog proračuna Republike Hrvatske obvezne su donijeti strategiju razvoja koja obuhvaća:

- vrstu znanstvenih istraživanja iz članka 4. ovoga Zakona;
- kratkoročne ciljeve za rok od 5 godina;
- dugoročne ciljeve za rok od 10 godina;
- plan znanstvene i stručne djelatnosti za tržište radi ostvarivanja vlastitih prihoda;
- plan razvoja kadrovskih potencijala;
- plan razvoja znanstvene infrastrukture;
- kapacitete i uvjete za prihvata gostujućih znanstvenih novaka i znanstvenika te
- druga pitanja značajna za djelatnost pojedinog znanstvenog instituta.

(2) Strategija razvoja javnih znanstvenih instituta i sveučilišta mora biti sukladna nacionalnim znanstvenim prioritetima utvrđenim Strategijom razvoja znanosti i tehnologije Republike Hrvatske i nacionalnim znanstvenim prioritetima.

Uvjeti za znanstvena istraživanja

Članak 13.

(1) Uvjete za obavljanje znanstvenih istraživanja u znanstvenim pravnim osobama propisuje ministar nadležan za poslove znanosti (u daljnjem tekstu Ministar).

(2) Ispunjenost uvjeta za obavljanje znanstvenih istraživanja provjerava se u okviru vanjskog sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete znanstvenih pravnih osoba, sukladno posebnom zakonu.

Javna služba znanstvenih pravnih osoba

Članak 14.

(1) Znanstvene pravne osobe, u okviru znanstvenih istraživanja radi kojih su osnovane, na temelju javnih ovlasti obavljaju sljedeće poslove:

- općim aktima uređuju određene odnose;
- rješavaju u pojedinačnim upravnim stvarima o pravima, obvezama i odgovornosti fizičkih i pravnih osoba;
- vode očevidnike određene zakonom i drugim propisima i izdaju propisana uvjerenja i druge potvrde.

(2) Znanstvene pravne osobe obavljaju javne ovlasti iz stavka 1. ovog članka pod uvjetima, na način i u postupku koji je određen posebnim zakonom.

Upisnik znanstvenih pravnih osoba

Članak 15.

(1) Znanstvene pravne osobe upisuju se u Upisnik znanstvenih pravnih osoba Ministarstva (u daljnjem tekstu: Upisnik) ako ispunjavaju uvjete za znanstvena istraživanja, propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

(2) Zakladni i privatni znanstveni instituti i druge znanstvene pravne osobe iz članka 7. stavak 2. ovog Zakona mogu se upisati u Upisnik ako je na njihov zahtjev utvrđeno da ispunjavaju uvjete za upis u Upisnik.

(3) Rješenje o zahtjevu za upis znanstvene pravne osobe u Upisnik donosi Ministar.

(4) Upisom u Upisnik znanstvena pravna osoba stječe prava koja joj pripadaju na temelju ovog Zakona i drugih propisa u svezi sa znanstvenim istraživanjima.

(5) Rješenje kojim se odbija zahtjev za upis u Upisnik upravni je akt protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se protiv njega može pokrenuti upravni spor.

Članak 16.

(1) Postupak, sadržaj i oblik vođenja Upisnika iz članka 15. ovog Zakona propisuje Ministar.

(2) Gubitak statusa znanstvene pravne osobe i brisanje iz Upisnika rješenjem određuje Ministar na temelju rezultata vrednovanja od strane Agencije za znanost i visoko obrazovanje.

(3) Rješenje iz stavka 2. ovog članka kojim se obavlja brisanje iz Upisnika upravni je akt protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se protiv njega može pokrenuti upravni spor.

IV. ZADAĆE NACIONALNIH ZNANSTVENIH INSTITUTA

Članak 17.

(1) Nacionalni znanstveni instituti u smislu odredbi članka 9. stavka 4. ovog Zakona su oni koji se bave znanstvenim istraživanjima u skladu s nacionalnim znanstvenim prioritetima utvrđenim Strategijom razvoja znanosti i tehnologije u Republici Hrvatskoj i nacionalnim znanstvenim prioritetima.

(2) Zadaće nacionalnih znanstvenih instituta obuhvaćaju poticanje, provedbu i sustavno unapređivanje znanstvenih istraživanja od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku kroz poštivanje temeljenih načela znanosti u Republici Hrvatskoj, provedbu mjera u svrhu jačanja suradnje s gospodarstvom, promicanje novih tehnologija temeljenih na znanstvenim otkrićima, provedbu mjera radi integracije u europski istraživački prostor.

(3) Nacionalni znanstveni instituti izrađuju znanstvene i stručne podloge u skladu s potrebama državne uprave i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te obavljaju druge poslove sukladno stavku 1. i 2. ovog članka.

(4) Nacionalni znanstveni instituti obavljaju javne ovlasti iz članka 14. stavka 1. ovog Zakona, naročito u području djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne politike.

(5) Nacionalni znanstveni instituti iz stavka 1. ovog članka međusobno surađuju u svrhu ostvarenja zadaća iz ovog Zakona.

Javna nabava usluge znanstvenih istraživanja

Članak 18.

(1) Usluge znanstvenih istraživanja i razvoja, koje uključuju nabavu znanstvene opreme i uspostavu znanstvene infrastrukture, osim onih od kojih koristi ima isključivo naručitelj za svoju uporabu u obavljanju svojih poslova, pod uvjetom da naručitelj isplati punu naknadu za pruženu uslugu, izuzete su od obveze provođenja postupka javne nabave sukladno temeljnim načelima Zakona o javnoj nabavi.

V. USTROJ I UPRAVLJANJE ZNANSTVENIM INSTITUTOM

Statut znanstvenog instituta

Članak 19.

(1) Unutarnji ustroj znanstvenog instituta uređuje se statutom u skladu sa Zakonom i aktom o osnivanju.

(2) Statut znanstvenog instituta donosi upravno vijeće, a ostale opće akte donosi tijelo određeno ovim Zakonom ili statutom.

(3) Ministarstvo daje suglasnost na statut javnih znanstvenih instituta i na opći akt o unutarnjem ustroju i ustroju radnih mjesta.

Tijela znanstvenog instituta

Članak 20.

(1) Tijela znanstvenog instituta su:

- upravno vijeće
- znanstveno vijeće
- ravnatelj te
- druga tijela predviđena statutom.

Upravno vijeće

Članak 21.

(1) Znanstvenim institutom upravlja upravno vijeće.

(2) Upravno vijeće znanstvenog instituta:

- donosi statut znanstvenog instituta;
- na prijedlog znanstvenog vijeća, dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja članova donosi strategiju razvoja znanstvenog instituta;
- prati izvršavanje godišnjeg programa rada unutar strategije razvoja znanstvenog instituta;
- dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja članova utvrđuje prijedlog programskog ugovora po prethodnom mišljenju znanstvenog vijeća;
- donosi pravilnik o unutarnjem ustroju i načinu rada na prijedlog ravnatelja, u slučaju javnih znanstvenih instituta uz prethodnu suglasnost Ministra;

- donosi pravilnik o uvjetima za izbor na znanstvena radna mjesta, u slučaju javnih znanstvenih instituta na prijedlog znanstvenog vijeća i uz prethodnu suglasnost Ministra;
- donosi ostale opće akte znanstvenog instituta;
- donosi financijski plan i odlučuje o financijskom i godišnjem obračunu;
- predlaže osnivaču promjenu djelatnosti i statusne promjene;
- donosi osnovni i razvojni proračun nacionalnog znanstvenog instituta na prijedlog ravnatelja;
- odlučuje kao tijelo drugog stupnja o pravima radnika iz radnog odnosa i u svezi s radom;
- odlučuje o raspodjeli dobiti i raspolaganju imovinom u skladu s aktom o osnivanju i statutom;
- bira i razrješava ravnatelja u slučaju privatnog znanstvenog instituta;
- na temelju javnog natječaja bira ravnatelja javnih znanstvenih instituta, u slučaju nacionalnih znanstvenih instituta uz prethodnu suglasnost Ministra;
- razrješava ravnatelja javnih znanstvenih instituta u slučajevima predviđenim Zakonom o ustanovama;
- jedanput godišnje podnosi izvješće Ministarstvu te
- donosi odluke i obavlja i druge poslove određene aktom o osnivanju i statutom.

(8) Mandat predsjednika i članova upravnog vijeća javnog znanstvenog instituta počinje danom imenovanja.

(9) Ravnatelj javnog znanstvenog instituta sudjeluje u radu upravnog vijeća bez prava glasovanja.

Članak 22.

(1) Upravno vijeće javnog znanstvenog instituta ima pet do devet članova od kojih je jedan član predstavnik zaposlenih.

(2) Točan broj članova upravnog vijeća određuje se statutom.

(3) Predsjednika i članove upravnog vijeća javnog znanstvenog instituta imenuje Ministar, osim člana predstavnika zaposlenih kojeg bira radničko vijeće.

(4) U slučaju kad upravno vijeće javnog znanstvenog instituta ima pet članova, jednog člana Ministar imenuje iz reda znanstvenika javnog znanstvenog instituta na prijedlog znanstvenog vijeća.

(5) U slučaju kad upravno vijeće javnog znanstvenog instituta ima sedam članova, dva člana Ministar imenuje iz reda radnika znanstvenika javnog znanstvenog instituta na prijedlog znanstvenog vijeća.

(6)U slučaju kad upravno vijeće znanstvenog instituta ima devet članova, tri člana imenuje Ministar iz reda znanstvenika javnog znanstvenog instituta na prijedlog znanstvenog vijeća.

(7)Predsjednik i članovi upravnog vijeća javnog znanstvenog instituta imenuju se na vrijeme od četiri godine.

Članak 23.

(1)Broj članova, sastav, mandat i način imenovanja upravnog vijeća privatnih instituta pobliže se određuje njegovim općim aktom.

Znanstveno vijeće

Članak 24.

(1)Znanstveno vijeće obavlja funkciju stručnog vijeća u smislu odredbi Zakona o ustanovama.

(2)Znanstveno vijeće čine radnici na znanstvenim radnim mjestima ili njihovi predstavnici te predstavnik znanstvenih novaka u skladu sa statutom.

(3)Znanstveno vijeće javnog znanstvenog instituta:

- na zahtjev upravnog vijeća utvrđuje prijedlog strategije razvoja znanstvenog instituta i elaborat o obavljanju znanstvenih istraživanja;
- na zahtjev upravnog vijeća predlaže opći akt o uvjetima za izbor na znanstvena radna mjesta, u slučaju javnih znanstvenih instituta donosi se uz prethodnu suglasnost Ministra;
- ocjenjuje uvjete pristupnika za izbor znanstvenih novaka na javnim znanstvenim institutima;
- predlaže dio članova upravnog vijeća znanstvenog instituta, u skladu s ovim Zakonom i statutom;
- ocjenjuje rad znanstvenih novaka i suradnika postdoktoranda na temelju izvješća njihovog mentora;
- na zahtjev ravnatelja nacionalnog znanstvenog instituta daje mišljenje o sadržaju programskog ugovora koji utvrđuje upravno vijeće dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja članova;
- na zahtjev ravnatelja javnog znanstvenog instituta, u postupku izbora na znanstveno radno mjesto, utvrđuje ispunjavanje uvjeta pristupnika;
- daje mišljenje o izvješću o radu znanstvenog savjetnika nakon drugog izbora;

- donosi odluku o dodjeli počasnog zvanja emeritus umirovljenim zaslužnim znanstvenicima na način predviđen općim aktom znanstvenog instituta;
- raspravlja i odlučuje o znanstvenim i stručnim pitanjima;
- obavlja druge poslove određene odlukom o osnivanju i statutom instituta.

(4) Statutom znanstvenog instituta može se odrediti da dužnost predsjednika znanstvenog vijeća obavlja ravnatelj.

Ravnatelj

Članak 25.

(1) Ravnatelj obavlja funkciju voditelja znanstvenog instituta.

(2) Ravnatelj znanstvenog instituta:

- organizira i vodi rad i poslovanje znanstvenog instituta;
- predstavlja i zastupa znanstveni institut;
- poduzima sve pravne radnje u ime i za račun znanstvenog instituta, zastupa znanstveni institut u postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim tijelima te pravnim osobama s javnim ovlastima;
- predlaže upravnom vijeću nacionalnog znanstvenog instituta sadržaj programskog ugovora;
- odgovara za zakonitost rada znanstvenog instituta;
- izvršava odluke upravnog vijeća;
- predlaže opće akte instituta, ako ovim zakonom nije propisno da pojedine opće akte predlaže neko drugo tijelo;
- na prethodno pribavljenom mišljenju znanstvenog vijeća nacionalnog znanstvenog instituta, predlaže upravnom vijeću na utvrđivanje prijedlog sadržaja programskog ugovora;
- provodi opće akte instituta;
- podnosi upravnom vijeću izvještaje o godišnjem poslovanju instituta;
- daje upravnom vijeću prijedloge mišljenja o pojedinim pitanjima;
- odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenih u skladu sa Zakonom;
- odlučuje o pravima iz radnog odnosa u prvom stupnju te
- obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom, statutom i drugim općim aktima znanstvenog instituta.

(3) Uvjeti za izbor ravnatelja znanstvenog instituta propisuju se općim aktom znanstvenog instituta.

(4)Ravnatelj javnog znanstvenog instituta imenuje se na temelju javnog natječaja koji raspisuje upravno vijeće.

(5)Ravnatelja nacionalnog znanstvenog instituta imenuje i razrješuje upravno vijeće uz suglasnost Ministra.

(6)Ravnatelja državnog znanstvenog instituta imenuje i razrješuje upravno vijeće.

(7)Ako Ministar uskrati suglasnost iz stavka 5. ovog članka, u roku od trideset dana od dana dostave zahtjeva za suglasnošću, javni natječaj za izbor ravnatelja nacionalnog znanstvenog instituta ponovit će se, a do izbora ravnatelja na temelju ponovljenog natječaja upravno vijeće imenuje vršitelja dužnosti najduže do godinu dana.

(8)Ako Ministar ne uskrati suglasnost u roku od trideset dana od dana dostave zahtjeva za suglasnošću iz stavka 5. ovog članka, smatra se da je suglasnost dana.

(9)Ravnatelj privatnog znanstvenog instituta bira se i razrješuje sukladno Zakonu o ustanovama.

Imenovanje ravnatelja znanstvenog instituta

Članak 26.

(1)Ravnatelj se imenuje na četiri godine, a ista osoba može biti ponovno imenovana za ravnatelja.

(2)U postupku izbora ravnatelja, znanstveno vijeće javnog znanstvenog instituta daje upravnom vijeću mišljenje o programima pristupnika koji su se javili na natječaj za izbor ravnatelja.

(3)Osoba izabrana za ravnatelja u javnom znanstvenom institutu sklapa s upravnim vijećem ugovor o pravima i dužnostima u punom radnom vremenu na rok od četiri godine.

(4)Ako osoba izabrana za ravnatelja ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme za poslove na znanstvenom radnom mjestu na njezin će zahtjev ugovor o radu mirovati do prestanka mandata, a najdulje za vrijeme trajanja dvaju uzastopnih mandata.

(5)Osoba izabrana za ravnatelja ima se pravo vratiti na rad u javni znanstveni

institut u kojem je prethodno radila, ako se na te poslove vrati u roku od trideset dana od dana prestanka obavljanja ravnateljskih poslova, u protivnom joj prestaje radni odnos.

(6) Ako je za stjecanje određenih prava važno prethodno trajanje radnog odnosa s istim poslodavcem, osobi izabranoj za ravnatelja, nakon povratka na rad, razdoblje mirovanja ugovora o radu ubraja se u neprekinuto trajanje radnog odnosa.

(7) Poslove radnog mjesta za koje ugovor o radu osobe izabrane za ravnatelja javnog znanstvenog instituta miruje, može obavljati osoba u radnom odnosu koji se zasniva na određeno vrijeme do povratka osobe izabrane za ravnatelja.

(8) Ravnatelj javnog znanstvenog instituta može biti razriješen prije isteka vremena na koje je izabran u slučajevima predviđenim općim aktom.

Osiguranje i unapređenje kvalitete znanstvenog instituta

Članak 27.

(1) Znanstveni instituti obvezni su razviti unutarnji sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete, sukladno posebnom zakonu, te unutar istog utvrditi mjere i aktivnosti kojima osiguravaju kvalitetu i učinkovitost znanstvenih istraživanja i stručne djelatnosti.

(2) Opći akt znanstvenog instituta, kojim se propisuje postupak i mjere za osiguravanje i unapređivanje kvalitete i učinkovitosti znanstvenih istraživanja, donosi upravno vijeće znanstvenog instituta na prijedlog ravnatelja instituta.

(3) Znanstveni instituti obvezni su sudjelovati i u vrednovanju svoje kvalitete, svrsishodnosti i učinkovitosti koje provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje, sukladno posebnom zakonu.

(4) Područja vrednovanja djelatnosti ili dijela djelatnosti, odnosno znanstvenih istraživanja nacionalnih znanstvenih instituta, utvrđuju se programskim ugovorom. Područja vrednovanja djelatnosti ili dijela djelatnosti odnosno znanstvenih istraživanja za državne, zakladne i privatne znanstvene institute utvrđuju se na temelju odluke Ministra.

(5) Privatni znanstveni instituti i druge znanstvene pravne osobe iz članka 7. stavak 2. ovog Zakona kojima osnivač nije Republika Hrvatska, a čija se znanstvena istraživanja financiraju iz Državnog proračuna Republike Hrvatske i

sredstava Hrvatske zaklade za znanost podliježu reakreditaciji, sukladno posebnom zakonu.

(6) Reakreditacija znanstvenih pravnih osoba iz stavka 5. ovog članka provodi se samo u dijelu u kojemu se financiraju iz Državnog proračuna Republike Hrvatske ili sredstava Hrvatske zaklade za znanost.

VI. ZNANSTVENA RADNA MJESTA

Znanstvenici

Članak 28.

(1) Znanstveno radno mjesto je radno mjesto na kojem se zapošljava osoba koja ispunjava uvjete propisane općim aktom koji uređuje izbor na znanstvena radna mjesta.

(2) Znanstvenici u smislu ovoga Zakona su osobe koje su, sukladno ovom Zakonu, zaposlene na znanstvenim, znanstveno-nastavnim radnim mjestima i upisane u Upisnik znanstvenika koji vodi Ministarstvo.

(3) Uvjete i postupak za upis u Upisnik znanstvenika kao i brisanje iz Upisnika znanstvenika propisuje Ministar.

Znanstvena radna mjesta

Članak 29.

(1) Znanstvena radna mjesta u znanstvenim pravnim osobama su znanstveni suradnik, viši znanstveni suradnik i znanstveni savjetnik.

(2) Minimalan uvjet za izbor na znanstveno radno mjesto je stečeni akademski stupanj doktora znanosti. Prednost kod izbora ima pristupnik s obavljenim postdoktorskim usavršavanjem.

(3) Uvjeti za izbor na znanstvena radna mjesta propisuju se općim aktom znanstvene pravne osobe i objavljuju se u Narodnim novinama na hrvatskom jeziku i na mrežnim stranicama na hrvatskom i engleskom jeziku.

(4) Uvjeti za izbor na znanstvena radna mjesta javnog znanstvenog instituta propisuju se općim aktom uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Ustroj znanstvenih radnih mjesta

Članak 30.

(1) Broj pojedinih znanstvenih radnih mjesta u javnim znanstvenim institutima uspostavlja se prema sljedećim kriterijima:

- broj znanstvenih radnih mjesta znanstvenih savjetnika je najviše do 1/6 ukupnog broja znanstvenih radnih mjesta;
- broj znanstvenih radnih mjesta viših znanstvenih suradnika je najviše do 2/6 ukupnog broja znanstvenih radnih mjesta.

(2) Ustroj i ukupan broj znanstvenih radnih mjesta u općim aktima javnih znanstvenih instituta, izrađuje se sukladno kriterijima iz stavka 1. ovog članka.

(3) Ustroj znanstvenih radnih mjesta javnih znanstvenih instituta donosi se uz suglasnost Ministarstva.

Izbor na znanstveno radno mjesto

Članak 31.

(1) Izbor na znanstvena radna mjesta u javnim znanstvenim institutima provodi se na temelju javnog natječaja.

(2) Javni natječaj za izbor na znanstveno radno mjesto objavljuje se u Narodnim novinama na hrvatskom jeziku, na mrežnim stranicama javnih znanstvenih instituta na hrvatskom i engleskom jeziku i na središnjem EURAXESS portalu.

(3) U slučaju privremene spriječenosti zaposlenika na znanstvenom radnom mjestu, izbor na znanstveno radno mjesto se može provesti na temelju internog natječaja.

(4) Postupak izbora na znanstvena radna mjesta propisuje se općim aktom javnog znanstvenog instituta. Vrijeme trajanja postupka izbora na znanstvena radna mjesta ne može biti duže od 120 dana od dana raspisivanja natječaja u Narodnim novinama.

(5) Odluku o raspisivanju, odnosno poništenju natječaja iz stavka 1. i 3. ovog članka donosi ravnatelj javnog znanstvenog instituta.

(6) Javni znanstveni institut ima obvezu raspisivanja natječaja za izbor na znanstveno radno mjesto, najkasnije šest mjeseci prije isteka roka od pet godina iz članka 32. stavka 1. ovog članka.

Članak 32.

(1) Izbor na znanstvena radna mjesta provodi se na vrijeme od pet godina.

(2) S osobama izabranim na znanstvena radna mjesta zaključuje se ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

(3) Osoba izabrana na znanstveno radno mjesto ima obvezu podvrgnuti se izboru u isto ili više znanstveno radno mjesto svakih pet godina.

(4) Znanstveniku izabranom na znanstveno radno mjesto znanstvenog savjetnika drugi put, prestaje obveza ponovnog izbora na radno mjesto.

(5) Znanstvenik na radnom mjestu znanstveni savjetnik nakon drugog izbora ima obvezu podnositi ravnatelju instituta izvješće o radu svakih pet godina.

(6) Odluku o prihvaćanju, odnosno neprihvaćanju izvješća o radu iz stavka 5. ovog članka ravnatelj donosi uz prethodno pribavljeno mišljenje znanstvenog vijeća.

(7) Za osobu koja nakon proteka roka od 5 godina ne bude izabrana na znanstveno radno mjesto ili kojoj ne bude prihvaćeno izvješće sukladno stavku 5. i 6. ovog članka, pokreće se postupak redovitog otkaza ugovora o radu (osobno uvjetovani otkaz) ili otkaza s ponudom izmijenjenog ugovora, u skladu s općim propisima o radu i općim aktom o ustroju znanstvene pravne osobe.

Mirovanje rokova za izbor

Članak 33.

(1) S osobama izabranima na znanstvena radna mjesta koje rade na znanstvenom projektu ograničena trajanja ili kao zamjena za vrijeme rodiljnih dopusta, bolovanja dužih od tri mjeseca, obavljanja javne dužnosti te u drugim opravdanim slučajevima predviđenim zakonom, kolektivnim ugovorom ili općim aktom znanstvene pravne osobe, ugovor o radu može se zaključiti na

određeno vrijeme, dok traje projekt, njegova dionica na kojoj je ta osoba angažirana te nakon proteka razloga zbog kojih je angažirana kao zamjena privremeno nenazočnog zaposlenika, ali ne dulje od pet godina.

Prestanak ugovora o radu

Članak 34.

(1) Znanstveniku u javnom znanstvenom institutu istekom kalendarske godine u kojoj je navršio 65 godina života prestaje ugovor o radu radi odlaska u mirovinu.

(2) Iznimno, kada postoji potreba za nastavkom rada znanstvenika, javni znanstveni institut može istom produljiti radni odnos i nakon isteka kalendarske godine u kojoj on navršava 65 godinu života, ako se sredstva za plaću i ostala materijalna prava osiguravaju iz vlastitih prihoda javnog znanstvenog instituta.

Počasni naslov

Članak 35.

(1) Znanstvene pravne osobe svojim istaknutim umirovljenim znanstvenicima mogu dodijeliti počasni naslov znanstvenik emeritus.

(2) Znanstvenik koji ima počasni naslov znanstvenik emeritus može, u skladu s potrebama znanstvene pravne osobe, sudjelovati u znanstvenim projektima i ostalim znanstvenim aktivnostima.

(3) Postupak imenovanja i prava znanstvenika emeritusa te njihov broj, pobliže se uređuju općim aktom znanstvene pravne osobe.

VII. ZNANSTVENI NOVACI I SURADNICI POSTDOKTORANDI

Uvjeti i postupak izbora na radna mjesta znanstvenih novaka i suradnika postdoktoranda

Članak 36.

(1) Znanstveni novaci i suradnici postdoktorandi su osobe zaposlene na određeno vrijeme u okviru strategije razvoja znanstvene pravne osobe, u svrhu znanstvenog usavršavanja i osposobljavanja za samostalno znanstveno istraživanje.

(2)Uvjete i postupak za zasnivanje radnog odnosa na određeno vrijeme na radnom mjestu znanstvenog novaka i suradnika postdoktoranda propisuje Ministar.

(3)Nacionalni znanstveni instituti i sveučilišta ustrojavaju i organiziraju radna mjesta znanstvenih novaka i suradnika postdoktoranda na temelju programskog ugovora, javnog poziva i odluke Ministarstva, ugovora o znanstvenom projektu, ugovora s pravnom osobom iz područja gospodarstva ili ugovora s tijelima državne uprave i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(4)Državni, privatni i zakladni znanstveni instituti ustrojavaju i organiziraju radna mjesta znanstvenih novaka i suradnika postdoktoranda na temelju odluke Ministarstva, ugovora o znanstvenom projektu ili ugovora s pravnom osobom iz područja gospodarstva.

Upisnik znanstvenih novaka

Članak 37.

(1)Ministarstvo vodi Upisnik znanstvenih novaka u koji se upisuju osobe izabrane na radna mjesta znanstvenog novaka.

(2)Postupak i minimalne uvjete za upis u Upisnik znanstvenih novaka, kao i brisanje iz Upisnika propisuje Ministar.

Ocjena rada znanstvenog novaka

Članak 38.

(1)Osobi izabranoj na radno mjesto znanstvenog novaka osigurava se jedan ili više mentora. Mentor mora biti znanstvenik koji svojom aktivnošću osigurava učinkovito znanstveno osposobljavanje i usavršavanje znanstvenog novaka i suradnika postdoktoranda.

(2)Znanstveno vijeće znanstvenog instituta i tijelo određeno općim aktom sveučilišta ocjenjuje jednom godišnje rad znanstvenog novaka i suradnika postdoktoranda.

(3)Postupak i kriteriji ocjene znanstvenog novaka i suradnika postdoktoranda propisuju se općim aktom javnog znanstvenog instituta i sveučilišta.

(4) Ugovorom o financiranju znanstvenih novaka i suradnika postdoktoranada može se predvidjeti povrat dijela sredstava uloženi u njihovo financiranje, ukoliko ustanova ne osigura adekvatno vodstvo znanstvenom novaku, te isti otkáže ugovor o radu.

(5) Znanstvenom novaku koji dobije negativnu ocjenu o radu, na kraju kalendarske godine, otkazat će se ugovor o radu na određeno vrijeme redovitim osobno uvjetovanim otkazom.

Izbor na radno mjesto znanstvenog novaka

Članak 39.

(1) Izbor na radno mjesto znanstvenog novaka provodi se na temelju javnog natječaja. S izabranom osobom zaključuje se ugovor o radu na 4 godine uz mogućnost produljenja na ukupno 6 godina.

(2) Iznimno, ugovor o radu na određeno vrijeme znanstvenom novaku produljit će se najdulje na 2 godine ukoliko je to produljenje potrebno radi stjecanja akademskog stupnja doktora znanosti.

(3) Odluku o produljenju ugovora o radu na određeno vrijeme iz stavka 2. ovog članka donosi tijelo sveučilišta, odnosno znanstveno vijeće javnog znanstvenog instituta s kojim znanstveni novak ima sklopljen ugovor o radu.

(4) Postupak i kriteriji ocjene znanstvenog novaka nakon isteka ugovora o radu na određeno vrijeme od 4 godine te iznimno mogućnost produljenja na ukupno 6 godina, propisuju se općim aktom sveučilišta, odnosno javnog znanstvenog instituta.

Prava i obveze znanstvenih novaka

Članak 40.

(1) Osoba izabrana na radno mjesto znanstveni novak ima prava:

- na dodjelu jednog ili više mentora;
- upisati i pohađati poslijediplomski studij;
- znanstveno se osposobljavati i usavršavati u svrhu stjecanja akademskog stupnja doktora znanosti, uključujući izradu i objavljivanje znanstvenih

radova;

- sudjelovati u znanstvenim istraživanjima javnog znanstvenog instituta i sveučilišta;
- na vlastiti zahtjev jedanput promijeniti mentora.

(2) Osoba izabrana na radno mjesto znanstveni novak ima obveze:

- upisati i pohađati poslijediplomski doktorski studij;
- podnositi izvješće o radu mentoru i tijelima znanstvenog instituta, odnosno sveučilišta;
- na zahtjev mentora i tijela javnog znanstvenog instituta, odnosno sveučilišta, sudjelovati u pripremi i popularizaciji znanstvenih istraživanja;
- sudjelovati na znanstvenom institutu, odnosno sveučilištu u ostvarenju programskog ugovora te ugovorenih znanstvenih projekata;
- sudjelovati u izvođenju prijediplomske i diplomske nastave na sveučilištu na kojem pohađa poslijediplomski doktorski studij 1/8 radnog vremena znanstvenog novaka, sukladno propisima kojima se uređuje visoko obrazovanje.

(3) Druga prava i obveze osoba izabranih na radno mjesto znanstveni novak propisuju se općim aktom javnog znanstvenog instituta i sveučilišta.

Izbor na radno mjesto suradnik – postdoktorand

Članak 41.

(1) Izbor na radno mjesto suradnika postdoktoranda provodi se na temelju javnog natječaja.

(2) S izabranom osobom zaključuje se ugovor o radu na određeno vrijeme u trajanju od tri godine.

(3) Minimalni uvjet za izbor na radno mjesto suradnika postdoktoranda je stečen akademski stupanj doktora znanosti.

(4) Postupak i uvjete za izbor na radno mjesto suradnika postdoktoranda određuje sveučilište, odnosno javni znanstveni institut općim aktom.

Prava i obveze suradnika – postdoktoranada

Članak 42.

(1) Osoba izabrana na radno mjesto suradnika postdoktoranda ima prava:

- sudjelovati u znanstvenim istraživanjima;
- koristiti potpore i stipendije u svrhu studijskih boravaka u inozemstvu;
- sudjelovati u izvođenju nastave na diplomskom i poslijediplomskom studiju;
- sudjelovanje na znanstvenim skupovima i konferencijama uz suglasnost ravnatelja javnog znanstvenog instituta i tijela propisanih općim aktom sveučilišta.

(2) Osoba izabrana na radno mjesto suradnika postdoktoranda ima obveze:

- znanstveno se osposobljavati i usavršavati se u svrhu znanstvenog istraživanja najmanje jednu godinu u javnom znanstvenom institutu i sveučilištu s kojim je zaključila ugovor o radu na određeno vrijeme kao suradnik postdoktorand;
- najmanje polovinu radnog vremena na koje je zaključen ugovor o radu na određeno vrijeme, provesti na znanstvenom osposobljavanju i usavršavanju izvan matičnog znanstvenog instituta i sveučilišta ili najmanje jednu godinu provesti na znanstvenom osposobljavanju i usavršavanju u inozemstvu;
- za vrijeme znanstvenog osposobljavanja i usavršavanja iz ovog stavka, podnositi polugodišnje izvješće o radu matičnoj znanstvenoj pravnoj osobi.

(3) Postupak i uvjete za mobilnost suradnika postdoktoranada predviđene stavkom 2. ovog članka propisuje Ministar pravilnikom.

Uvjeti za odobrenje radnih mjesta znanstvenih novaka i suradnika postdoktoranada

Članak 43.

(1) Javni znanstveni instituti i sveučilišta zaključit će ugovore o sudjelovanju suradnika postdoktoranada u izvođenju nastave ili ugovore kojima se uređuje mobilnost suradnika postdoktoranada iz članka 42. stavak 2. ovog Zakona

(2) Ugovori iz stavka 1. ovog članka zaključuju se na vrijeme od jedne godine i predstavljaju uvjet za odobrenje radnih mjesta suradnika postdoktoranada.

VIII. MIROVANJE ROKOVA ZA IZBOR NA ZNANSTVENA RADNA MJESTA I RADNA MJESTA ZNANSTVENIH NOVAKA I SURADNIKA POSTDOKTORANADA

Članak 44.

(1)U vrijeme rodiljnih dopusta, bolovanja dužih od tri mjeseca, obavljanja javne dužnosti te u drugim opravdanim slučajevima predviđenim zakonom, kolektivnim ugovorom ili općim aktom znanstvene pravne osobe, rokovi za izbor na znanstveno radno mjesto miruju i neće se uračunavati u rok za izbor, osim u slučaju da zaposlenik zatraži da mu za navedeno razdoblje rokovi teku.

(2)Rokovi za izbor na radno mjesto znanstvenog novaka i suradnika postdoktoranada miruju i neće se uračunavati u rok za izbor iz razloga navedenih u stavku 1. ovog članka, osim u slučaju da znanstveni novak i suradnik postdoktorand zatraži da mu za navedeno razdoblje rokovi teku.

IX. IZUMI, TEHNIČKA UNAPREĐENJA I TAJNOST PODATAKA

Primjena općih propisa o radu

Članak 45.

(1)Na izume i tehnička unapređenja zaposlenika u znanstvenim pravnim osobama primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje intelektualno vlasništvo.

Poslovna tajna

Članak 46.

(1)Znanstvena pravna osoba može općim aktom propisati da se pojedina znanstvena istraživanja, rezultati rada na znanstvenim istraživanjima i dokumenti smatraju poslovnom tajnom, sukladno posebnom zakonu i propisima donesenim na temelju njega.

Posebna skrb o ishodima znanstvenih istraživanja

Članak 47.

(1) Sveučilišta i javni znanstveni instituti posebno skrbe o ishodima znanstvenog i stručnoga rada koji su prikladni za zaštitu prava intelektualnoga vlasništva, te potiču njihovu komercijalizaciju i pomažu u uspješnom transferu tehnologije u gospodarstvo.

(2) Rezultati istraživanja koja se provode na javnim znanstvenim pravnim osobama pripadaju znanstvenoj pravnoj osobi koja provodi istraživanja.

(3) Rezultati istraživanja proistekli iz projekata financiranih sredstvima iz Državnog proračuna Republike Hrvatske pripadaju znanstvenoj pravnoj osobi koja provodi istraživanja.

(4) Rezultati istraživanja iz stavka 2. ovog članka obuhvaćaju sva materijalna i nematerijalna dobra koja su proistekla iz znanstvenih istraživanja, a obuhvaćaju izume koji se mogu zaštititi patentom, inovacije, tehnička unaprjeđenja te znanje i iskustvo koji se ne mogu zaštititi patentnom, dizajn, baze podataka, računalni programi, biljne sorte, znakovi i oznake koji se mogu zaštititi žigom, oznakom zemljopisnoga podrijetla ili oznakom izvornosti, topografije poluvodičkih proizvoda te druga autorska djela, a detaljno se propisuju općim aktom znanstvene pravne osobe.

(5) Pod rezultatima iz stavka 2. ovoga članka podrazumijevaju se oni ishodi koje su stvorili znanstvenici i druge osobe zaposlene na znanstvenoj pravnoj osobi u obavljanju poslova ili o obavljanju poslova u okviru projekta koji se vodi na znanstvenoj pravnoj osobi.

Prijava patenta

Članak 48.

(1) Kada je ishod istraživanja proistekao iz projekta financiranog sredstvima iz Državnog proračuna Republike Hrvatske, pravo na zaštitu izuma i tehničkog unaprjeđenja, odnosno pravo na stjecanje patenta ima pravna osoba koja je istraživanja provela, a izumitelj zaposlen u pravnoj osobi ima pravo biti naveden u patentnoj prijavi i drugim publikacijama o izumu.

(2) Ukoliko izum donosi materijalnu ili financijsku korist, izumitelj iz stavak 1. ovog člana ima pravo na pravičnu naknadu.

(3) Ukoliko je više sudionika u projektu sudjelovalo u izumu, njihovo udio u dobiti ovisi od pojedinačnog doprinosa u izumu, a ako se pojedinačni doprinosi ne mogu utvrditi, tada svi sudionici imaju pravo na jednake dijelove.

Članak 49.

(1) Svaki sudionik u projektu koji stvori izum dužan je odmah po nastanku izuma pravnoj osobi koja vodi istraživanje podnijeti pisani izvještaj kojim ga obavještava o otkriću, na način propisan općim aktom znanstvene pravne osobe.

(2) Pravna osoba koja provodi znanstveno istraživanje dužna je u roku od 60 dana od dana izvještaja iz stavka 1. ovog članka ispitati mogućnost komercijalnog iskorištavanja izuma i opravdanost zaštite izuma.

(3) Rok iz stavka 2. ovog članka može se produžiti uz suglasnost izumitelja.

(4) Ako temeljem analize iz stavka 2. ovog članka pravna osoba koja provodi istraživanja u rokovima iz stavka 2. i 3. ovog članka donese odluku o namjeri zaštite izuma, dužna je o tome pisano obavijestiti izumitelja.

(5) Znanstvenik koji sudjeluje u projektu iz kojeg je izum proizašao nema pravo isti objaviti, niti ga na bilo koji drugi način učiniti dostupnim javnosti dok pravna osoba koja provodi istraživanja ne zaštiti izum na odgovarajući način.

(6) Ako pravna osoba koja provodi istraživanja u rokovima iz stavka 2. i 3. ovog članka ne obavijesti izumitelja o namjeri zaštite izuma, izumitelj ima pravo podnijeti zaštitu izuma na svoje ime.

X. OSTALA RADNA MJESTA U ZNANSTVENIM PRAVNIM OSOBAMA

Uvjeti i ustroj

Članak 50.

(1) Javni znanstveni instituti mogu imati stručna i druga radna mjesta (administrativna, tehnička i opća).

(2) Ustroj, opis poslova i uvjeti za stručna i druga radna mjesta propisuju se općim aktom javnog znanstvenog instituta uz suglasnost Ministarstva.

XI. STEGOVNA ODGOVORNOST ZAPOSLENIKA

Članak 51.

(1) Zaposlenici u znanstvenim pravnim osobama stegovno odgovaraju za povrede svojih radnih i drugih obveza iz rada i u vezi s njim, kao i zbog grubog narušavanja ugleda znanstvene pravne osobe, sukladno općem aktu znanstvene pravne osobe.

Stegovno se može odgovarati samo za djelo koje je u vrijeme počinjenja općim aktom znanstvene pravne osobe bilo predviđeno kao stegovno djelo i za koje je bila predviđena određena stegovna mjera.

XII. RAD IZVAN ZNANSTVENE PRAVNE OSOBE

Članak 52.

(1) Zaposlenik znanstvene pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska, može raditi poslove, izvan matične znanstvene pravne osobe, koji su predmet djelatnosti ili vezani uz predmet djelatnosti koju obavlja matična znanstvena pravna osoba, u znanstvenom, nastavnom ili stručnom smislu, samo na temelju ugovora između matične znanstvene pravne osobe i drugih poslodavaca.

(2) Rad zaposlenika izvan matične znanstvene pravne osobe u kojoj je zaposlen na puno radno vrijeme može iznositi najviše jednu trećinu punog radnog vremena.

(3) Prekovremeni rad, puno i nepuno radno vrijeme kao i preraspodjela radnog vremena i kumulativni radni odnos propisani su odredbama Zakona o radu.

Sukob interesa

Članak 53.

(1) Članovi upravljačkih tijela, članovi tijela i čelnici znanstvenih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska ima više od 50% upravljačkih prava ne mogu obavljati upravljačku djelatnost niti mogu biti vlasnici poslovnih udjela, dionica, odnosno drugih prava na temelju kojih sudjeluju u upravljanju, odnosno u kapitalu bilo kojeg gospodarskog subjekta s više od 20 % koji se bavi znanstvenim istraživanjima u njihovom području.

XIII. SURADNJA JAVNIH ZNANSTVENIH INSTITUTA S VISOKIM UČILIŠTIMA

Ugovor o suradnji

Članak 54.

(1) Javni znanstveni instituti mogu surađivati s visokim učilištima u znanstvenim istraživanjima i u izvođenju studijskih programa sukladno strategijama razvoja.

(2) Suradnja javnih znanstvenih instituta i visokih učilišta u znanstvenim istraživanjima i u izvođenju studijskih programa na visokom učilištu uređuje se ugovorom između javnog znanstvenog instituta i visokog učilišta sukladno ovom Zakonu.

(3) Ugovor o suradnji u izvođenju studijskih programa iz stavka 2. ovog članka obvezno sadrži odredbe o:

- nazivu i opisu studijskog programa koji je predmet suradnje;
- svim oblicima nastave putem kojih se izvodi studijski program, vremenu, načinu i količini izvođenja svih oblika nastave;
- popisu znanstvenika zaposlenih na znanstvenih radnim mjestima koji sudjeluju u izvođenju nastave u okviru studijskog programa;
- iznosu financijskih obveza koje su predmet ugovora;
- primjeni propisa i pojedinačnih akata o radnom vremenu, normi rada i plaćama zaposlenih u znanstvenim pravnim osobama i visokim učilištima;
- primjeni propisa i pojedinačnih akata kojima se uređuje prekovremeni rad zaposlenika u znanosti i visokom obrazovanju;
- zaštiti interesa studenata i javnosti u pogledu načina i vremena izvedbe nastave i studijskog programa te
- druga pitanja kojima se uređuje suradnja znanstvenih pravnih osoba i visokih učilišta.

(4) Ugovor o provedbi znanstvenih istraživanja iz stavka 2. ovog članka obvezno sadrži odredbe o:

- predmetu i sadržaju znanstvenog istraživanja;
- mjestu i trajanju istraživanja;
- iznosu financijskih obveza koje su predmet ugovora;
- pravima i obvezama ugovornih strana i ostalih sudionika znanstvenog istraživanja;
- popisu znanstvenika koji sudjeluju u znanstvenom istraživanju;
- primjeni propisa i pojedinačnih akata o radnom vremenu, normi rada i plaćama zaposlenih u znanstvenim pravnim osobama i visokim učilištima;
- primjeni propisa i pojedinačnih akata kojima se uređuje prekovremeni rad

- zaposlenika u znanosti i visokom obrazovanju;
- praćenju i izvješćivanju o provedbi znanstvenog istraživanja;
 - intelektualnom vlasništvu;
 - objavi rezultata istraživanja i promidžbi;
 - raspolaganju opremom te
 - druga pitanja kojima se uređuje suradnja znanstvenih pravnih osoba i visokih učilišta.

Poslijediplomski studij na nacionalnim znanstvenim institutima

Članak 55.

(1) Nacionalni znanstveni instituti mogu organizirati i izvoditi poslijediplomske doktorske studije iz svojih znanstvenih područja, sukladno propisima iz područja visokog obrazovanja.

(2) Uvjete i postupak organizacije i izvođenja poslijediplomskih i doktorskih studija na nacionalnim znanstvenim institutima propisuje Ministar pravilnikom.

XIV. FINANCIRANJE ZNANOSTI

Izvori financiranja

Članak 56.

(1) Znanstvena istraživanja financiraju se:

- sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske
- sredstvima osnivača
- sredstvima zaklada, fondova i darovnica
- sredstvima ostvarenim vlastitim znanstvenim istraživanjima (vlastita sredstva) i
- iz ostalih izvora u skladu sa Zakonom i drugim propisima.

(2) Postupke, uvjete i kriterije raspodjele ukupnih financijskih sredstava javnih znanstvenih instituta i drugih znanstvenih pravnih osoba osnovanih od Republike Hrvatske pravilnikom propisuje Ministar.

(3) Opći uvjet za financiranje znanstvene pravne osobe sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske je upis u Upisnik iz članka 20. ovog Zakona.

Financiranje nacionalnih znanstvenih instituta

Članak 57.

(1) Djelatnost nacionalnih znanstvenih instituta financira se sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske, vodeći računa o rezultatima unutarnjeg i vanjskog sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete nacionalnih znanstvenih instituta i razini ostvarenja njihovih zadaća na osnovu zaključenog programskog ugovora.

(2) Djelatnost nacionalnih znanstvenih instituta može se financirati i iz sredstava zaklada, fondova i darovnica.

Proračun nacionalnog znanstvenog instituta

Članak 58.

(1) Nacionalni znanstveni institut sukladno odredbama programskog ugovora, u okviru svojih zadaća, raspolaže svojim ukupnim proračunom.

(2) Ukupni proračun nacionalnog znanstvenog instituta ostvaruje se kroz trogodišnje razdoblje sukladno programskom ugovoru i općem aktu nacionalnog znanstvenog instituta kojim se određuje financiranje.

(3) Ukupni proračun iz stavka 1. ovog članka čine osnovni proračun, razvojni proračun i proračun vlastitih sredstava.

(4) Osnovni proračun nacionalnog znanstvenog instituta obuhvaća sredstva kojima se financira temeljna registrirana djelatnost nacionalnog znanstvenog instituta.

(5) Razvojni proračun nacionalnog znanstvenog instituta obuhvaća sredstva kojima se ostvaruje strategija razvoja nacionalnog znanstvenog instituta.

(6) Razvojni proračun obuhvaća do 20% ukupnog proračuna nacionalnog znanstvenog instituta. Pri utvrđivanju razvojnog proračuna primjenjuju se kvalitativni i kvantitativni pokazatelji rada svakog pojedinog nacionalnog znanstvenog instituta dobiveni na osnovu vrednovanja koje se provodi sukladno posebnom zakonu. Proračunska formula, pokazatelji i kriteriji za

utvrđivanje visine udjela razvojnog proračuna u ukupnom proračunu propisuju se općim aktom iz članka 56. stavka 2. ovog Zakona.

(7) Proračun vlastitih sredstava obuhvaća vlastite prihode nacionalnog znanstvenog instituta od znanstvenih istraživanja i stručnih poslova za tržište, kao i ostalih poslova koji proizlaze iz djelatnosti nacionalnog znanstvenog instituta.

(8) Udio sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske s razdjela Ministarstva u ukupnom proračunu nacionalnog znanstvenog instituta ne smije biti veći od 80%.

Programski ugovor – sadržaj

Članak 59.

(1) Programski ugovori iz članka 55. stavka 1. zaključuju se između nacionalnih znanstvenih instituta i Ministarstva na razdoblje od tri godine.

(2) Sastavni dijelovi programskog ugovora su:

- opis djelatnosti nacionalnih znanstvenih instituta koja proizlazi iz njihovih zadaća predviđenih odredbama Zakona;
- strategiju razvoja nacionalnog znanstvenog instituta;
- elaborat (indikatori provedbe) o obavljanju znanstvenih istraživanja;
- rezultati vrednovanja znanstvene djelatnosti (akreditacija i reakreditacija), posebice znanstvenih istraživanja nacionalnih znanstvenih instituta kojima se vrednuje kvaliteta i učinkovitost;
- financijske obveze instituta koje proizlaze iz ustroja znanstvenih radnih mjesta, stručnih radnih mjesta i ostalih radnih mjesta (administrativnih, tehničkih i općih) – skupni koeficijent zaposlenih;
- broj i ukupni trošak znanstvenog i stručnog osposobljavanja i usavršavanja znanstvenih novaka i suradnika postdoktoranada;
- program znanstvenog osposobljavanja i usavršavanja te odgovornost za njihov uspjeh;
- alikvotni udio troškova znanstvenih istraživanja svakog znanstvenog radnog mjesta;
- trošak osnovne i kapitalne znanstvene opreme;
- osnovne troškove poslovanja (tzv. „hladni pogon“);
- tekuće i investicijsko održavanje znanstvene infrastrukture;
- podjela osnovnog proračuna po godinama, u razdoblju primjene

programskog ugovora;

- mjere za slučaj neizvršavanja obveza preuzetih programskim ugovorom;
- financijsko – računovodstveni poslovi za izvršenje ugovora;
- obveze izvješćivanja o provedbi programskog ugovora;
- druge sastojke potrebne za zaključenje programskog ugovora.

(3) Minimalni pokazatelji za ocjenu izvršenja programskog ugovora sastavni su dio pravilnika kojeg donosi Ministar.

Članak 60.

(1) Strategija razvoja nacionalnog znanstvenog instituta, kao dijela programskog ugovora sadrži:

- vrstu znanstvenih istraživanja iz članka 4. ovog Zakona;
- godišnji program rada;
- kratkoročne ciljeve na vrijeme od 5 godina koji će biti naznačeni u programskom ugovoru i dugoročne ciljeve, na vrijeme od 10 godina, koji će se ostvarivati kroz primjenu programskih ugovora;
- mjere povezivanja s gospodarstvom;
- utvrđivanje i način provedbe znanstvenih prioriteta i znanstvenih ciljeva uz razvoj znanstvenih kadrovskih potencijala;
- plan međunarodnog vrednovanja rezultata znanstvenih istraživanja i ostvarivanje međunarodne znanstvene prepoznatljivosti nacionalnog znanstvenog instituta;
- plan suradnje sa sveučilištima na području izvođenja sveučilišne preddiplomske, diplomske i poslijediplomske nastave uz naznaku kadrovskih, financijskih i radnih kapaciteta, uvjete, vrijeme i način organiziranja suradnje na izvođenju nastave.

(2) Polazišnu osnovu za pregovore o programskom ugovoru čini strategija razvoja nacionalnog instituta.

Rokovi i pregovori za zaključenje programskog ugovora

Članak 61.

(1) Nacionalni znanstveni institut obavezan je dostaviti Ministarstvu konačan prijedlog programskog ugovora najkasnije do 1. svibnja treće godine primjene programskog ugovora.

(2)Ministarstvo će se očitovati o prijedlogu novog programskog ugovora do 1. rujna treće godine primjene prethodnog programskog ugovora.

(3)Pregovori o konačnim verzijama programskih ugovora moraju se završiti do 1. studenog treće godine primjene programskog ugovora.

Privremeno financiranje nacionalnog znanstvenog instituta

Članak 62.

(1)Unutar pregovaračkog postupka za zaključenje programskog ugovora utvrđuju se osnovni i razvojni proračuni nacionalnih znanstvenih instituta.

(2)Ukoliko dogovor oko sadržaja programskog ugovora ne bude postignut do trenutka upućivanja prijedloga Državnog proračuna Republike Hrvatske u Hrvatski sabor, nacionalnom znanstvenom institutu će se doznačiti za narednu godinu 95% osnovnog proračuna iz prve godine prethodnog trogodišnjeg razdoblja programskog ugovora.

(3)Sredstva utvrđena programskim ugovorom doznačuju se nacionalnim znanstvenim institutima u podjednakim mjesečnim obrocima.

Upravljanje proračunom nacionalnog znanstvenog instituta

Članak 63.

(1)Raspodjelu sredstava osiguranih proračunom nacionalnog znanstvenog instituta provodi ravnatelj instituta sukladno programskom ugovoru, a upravno vijeće nadzire raspodjelu sredstava.

(2)Nacionalni znanstveni instituti obvezni su Ministarstvu dostaviti izvješća o provedbi programskog ugovora za proteklu godinu do kraja mjeseca veljače tekuće kalendarske godine. Oblik i sadržaj izvješća propisan je programskim ugovorom.

(3)U slučajevima iskazanog obostranog interesa izmijeniti će se odredbe programskog ugovora nakon proteka jedne godine njegove primjene.

(4)U slučajevima kada se osnovni i razvojni proračun iz članka 54. ovog Zakona smanjuje zbog neostvarenja ciljeva iz programskog ugovora to

smanjenje može iznositi najviše 5% godišnje od iznosa osnovnog i /ili razvojnog proračuna.

Financiranje državnih instituta

Članak 64.

(1) Državnim proračunom Republike Hrvatske, razdjelom Ministarstva, osigurava se najviše 60% sredstava za rad državnog znanstvenog instituta.

(2) Sredstva iz stavka 1. ovog članka namijenjena su za podmirenje dijela:

- troškova znanstvenih istraživanja kao javne službe u okviru strategije razvoja državnog znanstvenog instituta;
- troškova izvedbe razvojnih i primijenjenih znanstvenih istraživanja;
- troškova novčane potpore uvođenju nove infrastrukture;
- iznosa za plaće znanstvenika, stručnoga, tehničkog i pomoćnog osoblja državnih znanstvenih instituta;
- stalnih troškova održavanja infrastrukture i gospodarenja u znanstvenim institutima;
- troškova za znanstvenu opremu i ulaganja te
- troškova međunarodne znanstvene suradnje.

(3) Sredstva za troškove provedbe znanstvenih istraživanja kao javne službe, podmiruju se dijelom sa stavaka proračuna drugih državnih tijela, a dijelom kroz Ministarstvo, u skladu s propisom o stjecanju i raspodjeli sredstava u državnim znanstvenim institutima koji donosi Ministar.

(4) Raspodjelu sredstava iz stavka 2. ovog članka određuje ministar.

Financiranje zakladnih znanstvenih instituta

Članak 65.

(1) Sredstva za rad zakladnih znanstvenih instituta osiguravaju se od:

- od zaklada, fondova i darovnica
- putem znanstvenih projekata
- i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Nakon proteka tri godine od osnivanja zakladnih znanstvenih instituta njihova se znanstvena istraživanja mogu financirati i sredstvima iz Državnog proračuna Republike Hrvatske, uz uvjet da za godinu u kojoj će se financirati

zakladni znanstveni institut ima osigurana sredstva za osnovne troškove poslovanja (tzv. „hladni pogon“).

Financiranje privatnih znanstvenih instituta

Članak 66.

(1) Sredstva za rad privatnih znanstvenih instituta osiguravaju se od:

- osnivača
- od zaklada, fondova i darovnica
- putem znanstvenih projekata
- i iz drugih izvora u skladu sa Zakonom.

Financiranje znanstvenih istraživanja na sveučilištima

Članak 67.

(1) Znanstvena istraživanja koja se provode na sveučilištima čiji je osnivač Republika Hrvatska, a financiraju se iz Državnog proračuna, financirati će se putem programskog ugovora u skladu s posebnim zakonom.

(2) Znanstvena istraživanja na sveučilištima čiji je osnivač druga domaća i/ili strana pravna i/ili fizička osoba mogu se financirati sredstvima osnivača i putem znanstvenih projekata.

**XV. MJERE POTICANJA ZNANSTVENIH ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA
GOSPODARSTVA**

Iznos državnih potpora

Članak 68.

(1) Ukupni iznos državnih potpora koje korisnik državne potpore može ostvariti, po svim osnovama, a koje se dodjeljuju na temelju ovoga Zakona i drugih propisa, za temeljna istraživanja mogu biti do 100% iznosa opravdanih troškova projekta, za primijenjena istraživanja do 50% iznosa opravdanih troškova projekta, a za razvojna istraživanja do 25% iznosa opravdanih troškova projekta.

(2) Iznos državne potpore za primijenjena i razvojna istraživanja iz stavka 1. ovoga članka može se povećati za 20% iznosa opravdanih troškova projekta za

male poduzetnike, a za 10% opravdanih troškova projekta za srednje poduzetnike.

(3)Iznos državne potpore za studije o tehničkoj izvedivosti za provedbu primijenjenog istraživanja može se dodijeliti u ukupnom iznosu do 75% opravdanih troškova studije za male i srednje poduzetnike, a do 65% opravdanih troškova studije za velike poduzetnike.

(4)Iznos državne potpore za studije o tehničkoj izvedivosti za provedbu razvojnog istraživanja može se dodijeliti u ukupnom iznosu do 50% opravdanih troškova studije za male i srednje poduzetnike, a do 40% opravdanih troškova studije za velike poduzetnike.

Članak 69.

(1)Državnu potporu obveznici poreza na dobit, sukladno Zakonu o porezu na dobit (u daljnjem tekstu: porezni obveznici), ostvaruju putem dodatnog umanjenja porezne osnovice za opravdane troškove projekta znanstvenih i razvojnih istraživanja (u daljnjem tekstu: istraživanja) u sljedećim ukupnim iznosima:

- 150% opravdanih troškova projekta za temeljna istraživanja;
- 125% opravdanih troškova projekta za primijenjena istraživanja;
- 100% opravdanih troškova projekta za razvojna istraživanja.

(2)Iznos umanjenja poreza na dobit iz stavka 1. ovoga članka, odobrava se najviše do iznosa propisanih člankom 68. ovoga zakona.

(3)Porezni obveznici koji koriste umanjenja porezne osnovice sukladno stavku 1. ovoga članka obvezni su osigurati podatke te uredne i vjerodostojne isprave na temelju kojih su podaci o troškovima iskazani sukladno propisima koji uređuju oporezivanje.

Opravdani troškovi

Članak 70.

(1)Opravdanim troškovima istraživanja, u smislu ovoga Zakona, smatraju se:

- plaće zaposlenika i naknade osobama koje izravno sudjeluju u istraživanjima;
- materijalni troškovi istraživanja: utrošene sirovine i materijal uključujući

ambalažu i sitni inventar, utrošena energija, rezervni dijelovi korišteni ili potrošeni tijekom istraživanja; utrošeni materijal i dijelovi za tekuće i investicijsko održavanje objekata i opreme koji se koriste neposredno za istraživanja;

- troškovi usluga korištenih tijekom istraživanja, kao što su intelektualne usluge vezane uz istraživanja te sve druge usluge koje su uvjet za ostvarivanje istraživanja;
- troškovi amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme u dijelu u kojem se ta sredstva koriste za istraživanja kod onih poreznih obveznika koji sami obavljaju istraživanja, a rashodi amortizacije utvrđuju se na način propisan člankom 12. Zakona o porezu na dobit;
- troškovi amortizacije nabavljenih patenata i licencija koji se koriste za konkretno istraživanje, a rashodi amortizacije utvrđuju se na način propisan člankom 12. Zakona o porezu na dobit;
- opći troškovi, pod kojima se razumijevaju samo oni troškovi koji su nužni za
- istraživanja i koji se mogu rasporediti na razumnoj i dosljednoj osnovi na tu djelatnost, kao što su premije osiguranja procesa, odgovornosti i opreme za istraživanja te najamnine i članarine stručnih udruga za istraživanja.

(2) Procjenu vjerodostojnosti opravdanih troškova, prema potrebi, obavlja Ministarstvo.

Postupak ostvarenja prava na državne potpore

Članak 71.

(1) Postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za ostvarivanje prava iz članka 68. ovoga Zakona te druga pitanja vezana uz ostvarivanje prava na državne potpore pravilnikom propisuje ministar nadležan za znanost uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za financije.

Program poticanja istraživanja i razvoja

Članak 72.

(1) Vlada Republike Hrvatske, po potrebi, donosi program poticanja istraživanja i razvoja, sukladan posebnim propisima.

XVI. NADZOR

Članak 73.

(1)Ministarstvo nadzire primjenu odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, ako drugim zakonom nije određeno da nadzor obavlja drugo tijelo državne uprave.

Upravni nadzor

Članak 74.

(1)Na nadzor nad općim i pojedinačnim aktima te drugim poslovima koji se na temelju javne ovlasti obavljaju u znanstvenim pravnim osobama primjenjuju se posebni propisi kojima se uređuje ovlaštenje na primjenu javnih ovlasti u znanstvenim pravnim osobama.

(2)Ako Ministarstvo utvrdi da su opći akt ili pojedine njegove odredbe protivne ovom Zakonu ili na temelju njega donesenom drugom propisu, zatražit će od znanstvene pravne osobe da iste uskladi sa zakonom ili drugim propisom u roku od 30 dana od dana dostave zahtjeva.

(3)Ako znanstvena pravna osoba ne uskladi akt iz stavka 2. ovog članka Ministarstvo će poništiti ili ukinuti opći akt ili pojedine njegove odredbe.

(4)Ako Ministarstvo utvrdi nedostatke ili propuste u radu znanstvene pravne osobe, zatražit će otklanjanje nedostataka, odnosno propusta u određenom roku, a najduže u roku od 90 dana.

(5)Ako znanstvena pravna osoba ne otkloni nedostatak ili propust u radu u roku iz stavka 4. ovog članka, protiv znanstvene pravne osobe, fizičke osobe ili odgovorne osobe u znanstvenoj pravnoj osobi pokrenut će se prekršajni postupak, u skladu s glavom XVIII. ovog Zakona.

Nadzor nad primjenom odredaba Zakona o radu

Članak 75.

(1)Nadzor nad primjenom zakona i propisa kojima se uređuju radni odnosi u znanstvenim pravnim osobama obavlja tijelo državne uprave nadležno za poslove inspekcije rada.

Nadzor nad primjenom Zakona

Članak 76.

(1) Ako Ministarstvo u obavljanju nadzora, na nacionalnom znanstvenom institutu ili državnom znanstvenom institutu utvrdi da je prekršena postupovna odredba Zakona ili drugog na temelju njega donesenog propisa, može poništiti ili ukinuti odluku koja je donesena u tom postupku.

Nadzor nad izvršenjem preuzetih obveza

Članak 77.

(1) Ministarstvo nadzire izvršenje obveza preuzetih programskim ugovorima, ugovorima o znanstvenim projektima i programima kao i ugovorima o financiranju znanstvenih novaka i suradnika postodkotoranada sklopljenih između znanstvenih pravnih osoba i Ministarstva.

(2) Ako Ministarstvo u obavljanju nadzora iz stavka 1. ovog članka utvrdi da znanstvena pravna osoba ne izvršava ugovorne obveze ili znanstvena pravna osoba nenamjenski koristi dodijeljena sredstva, može raskinuti ugovor i donijeti odluku o obustavi daljnje novčane potpore koja je predmet ugovora.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka Ministarstvo će pokrenuti pred nadležnim državnim tijelima postupak protiv odgovornih osoba pravne osobe te izvijestiti osnivača radi poduzimanja mjera koje su u njegovu djelokrugu.

XVII. PRIMJENA ZAKONA O USTANOVAMA

Članak 78.

(1) Ako ovim Zakonom nije drugačije određeno na znanstvene pravne osobe primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama.

XVIII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 79.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj

znanstvena pravna osoba koja:

- ne postupi po zahtjevu Ministarstva za otklanjanje nedostataka ili propusta u određenom roku;
- obavlja izbor na znanstvena i druga radna mjesta protivno odredbama ovog zakona i svojih općih akata;
- ne otkaže ugovor o radu osobi izabranoj na znanstveno ili drugo radno mjesto kada su za to ispunjeni uvjeti propisanim zakonom ili općim aktom ili ako ne poštuje odredbe ovoga zakona o odlasku znanstvenika u mirovinu;
- obavlja znanstveno istraživanje bez dopusnice ili drugog odgovarajućeg akta sukladno posebnom zakonu, ili znanstveno istraživanje obavlja bez dopusnice ili drugog odgovarajućeg akta kad su oni za obavljanje istraživanja potrebni prema odredbama ovoga ili posebnog zakona, ili znanstveno istraživanje obavlja na način koji nije predviđen dopusnicom ili drugim odgovarajućim aktom;
- ugovori suradnju s visokim učilištem protivno odredbama ovog zakona;
- sklopi ugovor s drugim poslodavcem protivno odredbi članka 52. ovog Zakona;
- ako ne upotrijebi višak prihoda za razvoj djelatnosti;
- ako ne obavijesti izumitelja o namjeri zaštite izuma sukladno članku 49. stavak 2. ovog zakona te ako
- ne uskladi svoj ustroj i rad s odredbama ovog zakona u rokovima propisanim glavom XIX. ovog Zakona

(2) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Za prekršaje iz ovoga članka ovlašteni podnositelj optužnog prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka je Ministar ili osoba koju on ovlasti.

(4) Osobi koja je počinitelj prekršaja iz stavka 1. i 2. ovoga članka može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja zvanja, određenih djelatnosti, poslova ili dužnosti fizičkoj osobi u trajanju od 1 mjeseca do godine dana, odnosno zaštitna mjera zabrane obavljanja određenih djelatnosti ili poslova pravnoj osobi, u trajanju od 3 mjeseca do godine dana.

XIX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Popis državnih znanstvenih instituta – osnivačka prava

Članak 80.

(1) Stupanjem na snagu ovog Zakona javni znanstveni instituti kojima je osnivač Republika Hrvatska:

1. Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split
2. Ekonomski institut, Zagreb
3. Institut za međunarodne odnose, Zagreb
4. Hrvatski institut za povijest, Zagreb
5. Institut za povijest umjetnosti, Zagreb
6. Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, Zagreb
7. Hrvatski šumarski institut, Jastrebarsko
8. Institut za fiziku, Zagreb
9. Hrvatski veterinarski institut, Zagreb
10. Poljoprivredni institut, Osijek
11. Institut za migracije i narodnosti, Zagreb
12. Staroslavenski institut, Zagreb
13. Institut za jadranske kulture i melioracije krša, Split
14. Institut „Ruđer Bošković“, Zagreb
15. Institut za društvena istraživanja, Zagreb
16. Institut za turizam, Zagreb
17. Institut za poljoprivredu i turizam, Poreč

18. Institut za javne financije, Zagreb
19. Hrvatski geološki institut, Zagreb
20. Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb
21. Institut za filozofiju, Zagreb
22. Institut društvenih znanosti „Ivo Pilar“, Zagreb
23. Institut za antropologiju, Zagreb
24. Institut za arheologiju, Zagreb
25. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb

nastavljaju s radom kao državni znanstveni instituti u vlasništvu Republike Hrvatske. Prava i dužnosti osnivača obavlja Ministarstvo.

Utvrđivanje nacionalnih znanstvenih instituta

Članak 81.

Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu iz članka 9. Ovog Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Organizacijske promjene

Članak 82.

(1) Znanstvene pravne osobe iz članka 7. ovog Zakona uskladit će svoje statute s odredbama ovog Zakona u roku od tri mjeseca od donošenja uredbe iz članka 81. ovog Zakona.

(2) Ostale opće akte znanstvene pravne osobe uskladit će u roku od dva mjeseca od dana donošenja statuta iz stavka 1. ovog Zakona.

(3) Znanstvene pravne osobe nastavljaju s radom prema postojećim statutima i drugim općim aktima do njihova usklađivanja s ovim Zakonom.

(4) U roku od tri mjeseca od dana isteka roka iz stavka 1. ovog članka, znanstvene pravne osobe uskladit će sastav i rad svojih tijela te svoj rad i poslovanje sa ovim Zakonom.

Članak 83.

(1) Čelnici javnih znanstvenih instituta izabrani prije stupanja na snagu ovog zakona ostaju na dužnosti do isteka mandata na koji su izabrani.

(2) Postupci izbora čelnika javnih znanstvenih instituta koji su započeti, a nisu dovršeni prije stupanja na snagu ovog Zakona, dovršit će se prema odredbama propisa i općih akata prema kojima su započeti.

(3) Čelnicima javnih znanstvenih instituta kojima mandat istječe nakon stupanja na snagu ovog Zakona, produljuje se mandat do donošenja statuta, sukladno odredbama ovog Zakona.

Izbori u znanstvena zvanja i na znanstvena radna mjesta

Članak 84.

(1) Natječajni postupci izbora u znanstvena zvanja i na odgovarajuća radna mjesta započeti prema propisima koji su vrijedili prije stupanja na snagu ovog Zakona dovršit će se najkasnije do 30. lipnja 2011. godine, dovršit će se prema propisima koji su vrijedili prije stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Natječajni postupci za izbor na znanstvena radna mjesta i u znanstvena zvanja koji se provode u okviru postupka izbora na znanstvena radna mjesta mogu se raspisati prema odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH, 46/07, 45/09) najkasnije do 30. ožujka 2011. godine.

(3) Znanstvene pravne osobe i druga tijela koja sudjeluju u postupcima izbora iz stavka 1. i 2. ovog članka obvezni su svoj rad uskladiti s rokovima iz stavka 1. i 2. ovog članka.

Članak 85.

(1) Osobe izabrane u znanstvena zvanja prema propisima koji su vrijedili prije stupanja na snagu ovog Zakona zadržavaju stečena znanstvena zvanja.

(2) Osobe izabrane na odgovarajuća znanstvena-nastavna, umjentičko-nastavna i nastavna radna mjesta ostaju na tim radnim mjestima do isteka roka na koji su izabrane prema propisima koji su vrijedili prije stupanja na snagu ovog Zakona, ako drugačije nije uređeno ovim Zakonom.

(2) Osobe izabrane na odgovarajuća znanstvena radna mjesta ostaju na tim radnim mjestima do isteka roka na koji su izabrane prema propisima koji su vrijedili prije stupanja na snagu ovog Zakona, ako drugačije nije uređeno ovim Zakonom.

(3) Znanstvenici izabrani na znanstvena radna mjesta znanstvenih savjetnika po drugi puta (trajno zvanje) prema propisima koji su vrijedili prije stupanja na snagu ovog Zakona zadržavaju ta radna mjesta.

(4) Znanstvenici koji na dan stupanja ovog Zakona na snagu imaju navršених 65 godina života, a zateknu se na radnim mjestima znanstvenih savjetnika u trajnom zvanju, nastavljaju s radom na tim radnim mjestima do isteka ugovora o radu sa znanstvenom pravnom osobom.

Znanstveni novaci

Članak 86.

(1) Osobe koje su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečene na suradničkom radnom mjestu znanstvenog novaka - višeg asistenta, zadržavaju postojeći ugovor o radu.

(2) Osobe koje su na dan stupanja na snagu ovog Zakona zatečene na suradničkom radnom mjestu znanstvenog novaka - asistenta zadržavaju postojeći ugovor o radu do isteka vremena na koji je sklopljen.

(3) S osobama iz stavka 2. ovog članka koje ispune uvjete iz članka 41. ovog Zakona znanstvena pravna osoba može sklopiti ugovor o radu na određeno vrijeme za radno mjesto suradnika postdoktoranda, nakon provedenog natječajnog postupka u skladu s odredbama ovog Zakona.

Zatečeni postupci izbora na suradnička i stručna radna mjesta

Članak 87.

(1) Natječajni postupci izbora u suradnička i stručna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta započeti prema propisima koji su vrijedili prije stupanja na snagu ovog Zakona dovršit će se najkasnije do 30. lipnja 2011. godine prema propisima koji su vrijedili prije stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Znanstvene pravne osobe i druga tijela koja sudjeluju u postupcima izbora iz stavka 1. ovog članka obvezni su svoj rad uskladiti s rokom iz stavka 1. ovog članka.

Početak rada Nacionalnog vijeća za visoko obrazovanje i znanost

Članak 88.

(1) Nacionalno vijeće za znanost, Savjet za financiranje znanstvene djelatnosti i visokog obrazovanja, Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, područna znanstvena vijeća i matični odbori prestaju s radom istekom roka iz članka 84. stavka 1. ovog Zakona.

(2) Nacionalno vijeće ustrojeno prema odredbama ovog Zakona počeo će s radom prema odredbama ovog Zakona 1. srpnja 2011. godine.

Uspostava ustroja znanstvenih radnih mjesta

Članak 89.

(1) Ministarstvo će u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona odrediti ustroj iz članka 30. ovog Zakona.

(2) Najdulji rok za uspostavu ustroja i ukupnog broja znanstvenih radnih mjesta u javnim znanstvenim institutima iz članka 30. ovog Zakona je pet godina od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Primjena odredbi o financiranju znanosti

Članak 90.

(1)Financiranje znanosti prema odredbama ovog Zakona započet će 1. siječnja 2012. godine. Do tada financiranje će se provoditi prema odredbama propisa koji su vrijedili do stupanja na snagu ovog Zakona i podzakonskih akata donesenih na temelju njega.

(2)U slučaju da prvi programski ugovor, prema odredbama ovog Zakona ne bude zaključen do 31. prosinca 2011. godine, nacionalni znanstveni institut financirat će se u iznosu od 95% ukupnih sredstava koje su nacionalnom znanstvenom institutu doznačene iz Državnog proračuna za prethodnu godinu.

(3)Odredbe članka 58. stavak 5.i članka 64. stavak 1. ovog Zakona primjenjivat će se od 1. siječnja 2015. godine.

(4)Znanstveni projekti za koje je zaključen ugovor o financiranju, nastavljaju se financirati prema važećem ugovoru do njegova isteka, osim ako se novim ugovorom, uz suglasnost obiju njegovih stranaka, utvrdi drugačiji način financiranja.

Prestanak važenja Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju

Članak 91.

(1)Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH, 46/07, 45/09) i na njemu utemeljeni propisi, osim onih odredbi tog zakona i na njemu utemeljenih propisa za koje je ovim Zakonom navedeno da će se primjenjivati do određenog vremena i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona i na njemu utemeljenih propisa.

(2)Podzakonski propisi doneseni na temelju Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju primjenjivat će se i nakon prestanka važenja navedenog zakona sve do donošenja odgovarajućih propisa prema ovome Zakonu, osim ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Započeti natječajni postupci

Članak 92.

(1)Odredbe Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, broj 123/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH, 46/07, 45/09) i na njemu utemeljenih propisa kojima se uređuju uvjeti i postupci izbora u znanstvena, suradnička i stručna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta primjenjivat će natječajni postupci izbora u znanstvena zvanja i na odgovarajuća

radna mjesta započeti prema propisima koji su vrijedili prije stupanja na snagu ovog Zakona dovršit će se najkasnije do 30. lipnja 2011. godine.

(2) Natječajni postupci za izbor na znanstvena radna mjesta i u znanstvena zvanja koji se provode u okviru postupka izbora na znanstvena radna mjesta mogu se raspisati prema Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju najkasnije do 30. ožujka 2011. godine.

(3) Znanstvene pravne osobe i druga tijela koja sudjeluju u postupcima izbora iz stavka 1. i 2. ovog članka obvezni su svoj rad uskladiti s rokovima iz stavka 1. i 2. ovog članka do 30. lipnja 2011. godine.

Obveza donošenja Etičkog kodeksa znanstvene pravne osobe

Članak 93.

(1) Znanstvene pravne osobe obvezne su donijeti Etički kodeks i objaviti ga na mrežnim stranicama najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Obveza donošenja podzakonskih propisa

Članak 94.

(1) Podzakonske propise na temelju ovog Zakona Ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Završna odredba – stupanje na snagu

Članak 95.

(1) Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.